la humanitat

Fundador: Lluís Companys

Red. i Administració, Pelai, 56, 2.on

Telèfons 16407 i 16408

Impremta: Carrer Sardenya, 202

Telèfon 55758

Any II — Barcelona, 6 d'abril de 1932 — Núm. 128

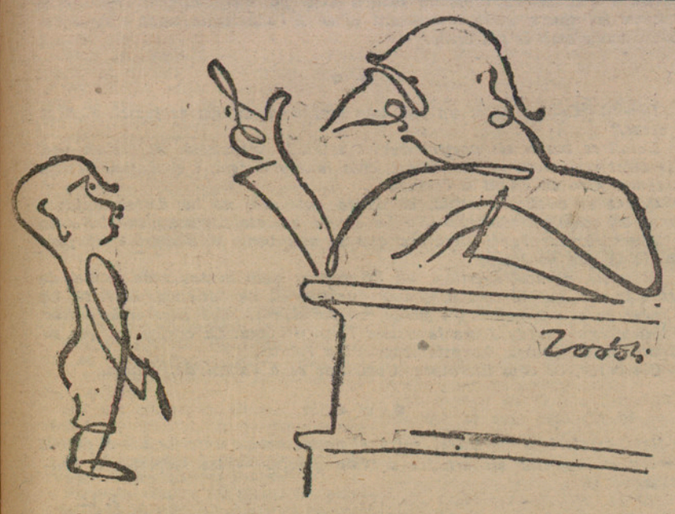

—Què saps de Ginebra?
—Que és una gran ciutat suïssa.
—I no se'n sap res més?
—Res més.

A HONOLULÚ

UN PROCÉS SENSACIONAL

Honolulu. — *A la vista del procés per assassinat de l'indígena Kahawai hi assistí gran quantitat de públic, que emplenà la sala, en la qual regnà gran expectació durant la sessió.*

Es recordarà que hi ha quatre persones molt conegudes a la societat barrejades en l'acusació per assassinat de l'indígena hawaienc Joe Kahawai, del qual es digué que pretengué abusar de la senyora Massie. Els acusat són: el tinent Massie, la senyora Graville Fortescue, molt coneguda a la societat de Nova York i Wàshington, i mare de la senyora Massie, i els mariners E. J. Lord i Albert O. Jones. Com a defensor figura el famós criminalista Clarence Darrow.

La qüestió principal que ha de resoldre ara el jutge Davis és si la culpabilitat o innocència de l'indígena Kahawai, en els seus ultratges contra la senyora Massie té o no que relacionar-se amb l'actual procés d'assassinat. Quan el fiscal féu una indicació en aquest sentit, l'advocat defensor exclamà enèrgicament: "Aquests ultratges tenen certament que veure amb el judici."

OPINIONS

PER DRET CONSTITUCIONAL

Ens tornem a trobar davant un d'aquells fets insòlits als quals la Monarquia ens tenia acostumats. Uns ciutadans d'idees clara i obertament confessades, són objecte d'un atropell per part de la força pública mentre celebren un miting pel qual estan degudament autoritzats. Les mateixes autoritats que han deixat cridar impunement "Morí la República" al teatre Bosc — on s'exposava la més subversiva de les banderes — han fet sentir la seva força tot oposant-se a l'exhibició d'un drap barrat amb una estrella solitària al mig, sense altre subversivitat que simbolitzar Catalunya Estat.

No creiem oportú ni encertat sostenir actituds extemporànies en aquest moments constructius. Si no fos que ja sabem qui són i quants són els que les sostenen, creuríem que es tracta de crear obstacles a l'aprovació d'un Estatut que ja té qui el defensa i qui el vetlla: Francesc Macià.

Però precisament per la irresponsabilitat dels organitzadors del miting del Palau de Projeccions, calia que l'autoritat governativa no els fornís elements fundats de protesta tot usant de procediments que si bé no tenen cap importància en mans d'uns irresponsables sense estat d'opinió, prenen trascendència en ésser usats pels representants de la Llei.

Propugnar per les llibertats de Catalunya no és el mateix que predicar l'assalt del comerços i les cases de banca; no és una doctrina dissolvent sinó eminentment constructiva que tindrà molt aviat un nombre considerable d'adeptes, amb Estatut o sense. I llavors en una República on els ciutadans tenen dret a exposar totes les seves idees, a aquesta li caldrà aguantar la impetuosa propaganda dels separatistes a la recerca d'adeptes per la seva causa. ¿En nom de què, doncs, en un règim democràtic es pot obligar a plegar una bandera extesa, en un local tàncat, com a inspiradora d'unes idees per l'exposició de les quals els oradors han estat degudament autoritzats?

Siuna manifestació pública avalotadora i busca-bregues fos presidida o tan sols motivada per una bandera l'autoritat governativa — seguidora i executora de les ordres que emanen dels poders constituïts a Madrid — tindria de procedir contra ella, no perquè fos determinada bandera o manifestació, sinó perquè alteraria l'ordre a la custòdia del qual ha estat elevada.

Però el cas del Palau de Projeeccions no fou aquest. L'autoritat s'arrogà funcions que li són alienes puixque ella no és competent per jutjar sobre el grau de delinqüència a que incorren uns ciutadans, i per tant, al donar ordres extemporànies, procedí arbitrariament.

Que pensin el difícil que és voler evitar l'inevitable. No ha estat mai una tasca fàcil per cap governador encara que l'arbitrarietat hagi anat de bracet amb les seves ordres. Que ho diguin sinó Milans del Bosch i Despujol, tots dos catalans, per desgràcia, i tots dos bandejats de Catalunya.

CARLES FARSAC

comentaris

El compromís de Casp

En arrencar la fulla del calendari, m'adono casualment que el sant del dia, que acaba de transcórrer en relativa calma, és aquest: Sant Vicens Ferrer.

Aquest nom em porta a la memòria la celebració d'aquell fatídic parlament de Casp, que va portar-nos allà on som, ja que tots els nostres mals vénen d'aleshores. Totjust era per aquests dies, els començos d'abril, que la célebre assemblea va iniciar les seves deliberacions. Virtualment, el candidat més especificament català, l'infortunat Jaume d'Urgell, ja tenia la causa perduda. Les intrigues de la cúria eclesiàstica, addicta al famós Papa — o antipapa — Luna, la manca de sentit polític de l'aspirant urgellés, la tossuderia tradicional dels aragonesos, que aconseguiren imposar els membres que devien compondre el tribunal, etc., etc., tot això plegat es va conjurar contra Catalunya i va dur com a conseqüència la instauració d'un monarca foraster, incapaç de comprendre les nostres coses, ni adaptar-se al democratisme tradicional de la corona catalana, ni de donar beligerància a res ni a ningú que no s'ajupis sota la seva superbiosa dominació.

Ja veieu, catalans, quines coses podeu agrair a l'Església i a la Monarquia. En virtut del plet intern, d'ambicions de domini, que motivà el famòs cisma d'Occident, un dels tres papes que aleshores s'excomunicaven els amb els, va fer servir de mingo els destins de Catalunya. La forma monàrquica, sempre més humana i liberal entre nosaltres que fora, tingué la falla d'ajupir-se al dret de successió. I de la disputa d'aquest dret entre tres o quatre famílies cobdicioses, en pervingué una lluita de faccions, amb predomini dels més testarruts i dels més tortuosos. Els catalans, com sempre, varen palesar un empatx de legalitat, tota vegada que varen sostenir, amb molta justicia, que per tractar-se d'un problema que afectava a les tres nacions confederades, no podien resoldre'l els catalans sols i era precís que fossin tots els components de la corona els qui n'asumissin la responsabilitat. Hom va fer corts a Montblanc, a Tortosa i no em recordo on més, per arribar a la conclusió de què fos un consell de barons illustres i sapients el que dictaminés respecte a la Corona. Foren tres per estat i era condició precisa que el candidat elegit tingués, quan menys, un vot a cada nucli. Els catalans votaren Jaume d'Urgell excepte un, un tal Bernat de Gualbes, el qual va votar amb els defensors de la intromissió castellana...

Si va haver-hi un grec traïdor que ensenyés als perses la clau de les Termòpiles, no hem d'estranyar que un català logat vengués Catalunya. Ni que l'emperador d'una injusticia sigui Sant de l'altre.

Heu-vos aci on m'ha dut la lectura d'un full de calendari.

SCARAMOUCHE.

Els urbanistes que van a Moscú, s'interessen per l'art català

Acompanyats del conseller d'Instrucció Pública de la Generalitat, senyor Ventura Gassol, dels arquitectes senyors Sert i Subirana i del crític d'art Josep Maria de Sucre, han visitat Sant Cugat del Vallès i Tarragona, el Museu d'Art Romànic del Parc i la col·lecció Plandiura, els urbanistes Le Corbussier, Burgeois i Breuer.

INTERVIUS DE "LA HUMANITAT"

El senyor Bofill i Mates diu que la part de l'Estatut que més l'interessa es la referent a la Cultura

Parlàrem, avui, amb el senyor Bofill i Mates, el prestigiós polític del P. C. R. El tema de la nostra conversa, va ésser l'Estatut i la situació política.

El senyor Bofill i Mates no s'amaga de dir-nos, en iniciar la conversa, que la part de l'Estatut que l'interessa més, per sobre de totes les altres, és la relativa al sostenim ent de la Cultura. Per la Cultura, diu, es ja la festa; ella enclou el nostre esperit, la llengua, tot el que és atribut dels pobles lliures i sense ella no seríem pas allà on som.

—Creieu que seran les Constituents, les Corts que aprovaran l'Estatut de Catalunya?

—Es clar que sí. Del pacte de Sant Sebastià se'n desprèn un compromís que determina que siguin, precisament aquestes Corts, les Constituents i no les ordinàries, les que discuteixin l'Estatut. El Parlament actual té vinculada la seva vida a la de l'Estatut, puix que aquest està inclòs en la Constitució d'Espanya i forma part de les lleis complementàries.

—Suposeu que serà aprovat el nostre Estatut?

—No es pot preveure res més. No fóra polític pensar ara en una actitud hostil per part de totes les fraccions polítiques que constitueixen el Parlament d'Espanya i molt menys en el fracàs de l'Estatut.

En tot cas si això arribés a succeir, fóra Catalunya tota, la que en aquell moment historic assenyalaria el camí a seguir.

Per la meva part puc dir que essent aquest pacte de què hem parlat abans, el reconeixement dels drets naturals de Catalunya i havent-hi el compromís per part del Govern de presentar a les Corts el projecte d'Estatut com a ponència seva, si amb tot i això, aquests drets no fossin reconeguts, el Govern hauria de dimitir i Catalunya tornaria a quedar en llibertat d'acció.

—Què preveieu, doncs, que succeirà amb la discussió de l'Estatut?

—Amb precisió no es pot pas dir, tot el més, es poden fer suposicions de caràcter general. L'Estatut de Catalunya consta de dues parts: l'una és el pacte amb Espanya, l'altra, la Constitució interior de Catalunya.

Respecte a la primera, com ja queda dit, és un pacte pel qual és necessària la conformitat per ambdues parts contractants. Nosaltres ja hem donat la nostra de conformitat. S'ha de reconéixer, però, que ells tenen dret a refusar-la.

Si accepten el nostre Estatut, quedem lligats "ipso facto" i tot va bé. Si volen modificar-lo i aquestes modificacions afecten sols als mots o petites coses de detall, devem fer els ulls grossos, ara bé, si la modificació proposada afecta a punts essencials, aleshores s'haurà de sospesar si això convindrà a Catalunya.

Això en quant al lligam amb Espanya. Pel que fa a la qüestió interna de Catalunya és evident que el Govern ni les Corts no poden esmenar res que afecti a aquesta segona part. Tampoc ha de regatejar-nos les atribucions que nosaltres ens reservem.

—Ja haureu llegit els informes tècnics d'Hisenda.

—Sí, és clar. L'Hisenda és una qüestió molt important. Aquest enrenou de xifres però, mentre no siguin una desvirtualització de la voluntat del nostre poble, bé els haurem de deixar fer.

Ara, que pensin els nostres parlamentaris que una manera de fer fracassar l'Autonomia seria que ens donessin grans llibertats sense mitjans adequats ni decents per a sostenir-les.

—Parleu-nos ara de política catalana. Com veieu el primer Parlament de Catalunya?

—Amb una gran coordinació de tots els matisos polítics catalans. Aquella còordinació que hem tingut al Parlament espanyol, en les campanyes Pro-Estatut i en tots els actes semblants, hauria de continuar al primer Parlament català almenys fins a l'aprovació de la Constitució interna de Catalunya.

Jo no dic que haguem d'anar junts a les eleccions; però com sigui que nosaltres estem per la representació proporcional, això asseguraria per a l'aplicació de l'Estatut i elaboració d'una Constitució interior, una participació de tots els partits catalans.

Nosaltres al Parlament de Catalunya coincidiriem amb tots aquells elements que tinguessin un mínim de catalanisme, d'una banda, o de liberalisme democràtic per l'altra.

Fins a deixar enllestida la Constitució interna de Catalunya ha de regnar aquesta collaboració que permeti posar les bases del que en podriem dir, "una pau interna entre tots els catalans".

L'AJUDA ALS PAISSOS DANUBIANS

La Conferència de les Quatre Potències

M. TARDIEU

Londres, 6. — Tota l'expectació política està concentrada en la Conferència de les Quatre Potències que ha de tractar del problema danubià i estudiar les mesures per anar en socors d'aquells països afectats per una gran crisi originada en el desmèrit sofert pels productes agrícoles.

Aquest matí han arribat a Londres el senyor Grandi amb la resta de la delegació italiana, com també han arribat el senyor Von Bulow i els delegats alemanys que han de prendre part en l'esmentada Conferència.

Es creu que aquesta durarà almenys fins divendres. La Conferència de fet només decidirà el principi d'invitar els països danubians a celebrar una reunió. Aquesta invitació anirà recolzada per una llarga exposició de fets que mostrarà clarament a les cinc potències danubianes el que d'elles es vol si aspiren a un ajut.

RAMSAY MAC DONALD

André Tardieu i Ramsay Mac Donald, presidents dels Governs de França i Anglaterra, respectivament, s'han entrevistat darrerament, a Londres. El motiu de les converses ha estat la situació desesperada dels països danubians, per a remediar la qual s'ha convocat la "Conferència de les Quatre Potències"—Anglaterra, França, Alemanya i Itàlia—. Els dos caps polítics de França i Anglaterra han arribat, de moment, a un acord per a una acció conjunta, essent considerada, als cercles polítics d'Europa, aquesta intelligència com el més falaguer èxit de la Conferència convocada

Els que ens visiten

JEAN CASSOU A BARCELONA

En general, els escriptors que s'especialitzen en l'estudi o el comentari d'una literatura estrangera suggereixen una certa prevenció: hom sospita que la seva feina no sigui sinó una defensa de la pròpia penúria, una temptativa de dissimular-la a còpia de manlleus i de trasplantacions. Però així que entrem en contacte amb l'obra de l'hispanista Jean Cassou aquesta temença s'esvaeix. No ha vingut a la banda d'ençà del Pireneu a cercar un vernís exòtic que substituís la personalitat absent, no; Jean Cassou és un esperit nadiuament original i fonamental ric. La seva afició per la literatura i la història d'Espanya és fruit d'afinitats positives i d'enèrgiques curiositats d'explorador, no pas de petites velleïtats d'esnob.

En efecte: Cassou revela sovint en la seva obra un romanticisme altiu, un gust pel macabre, un delit per la grandesa adusta i per l'enginy fred i barroc que havien de dur-lo naturalment a fer la biografia de Felip II, a enamorar-se del Greco i a traduir Ramon Gómez de la Serna.

Però fóra simplificar ben injustament la figura literària del nostre hoste, de presentar-lo només com un espanyol de França. Es també, i per damunt de tot, un francès de França. Si assimila determinades qualitats ibèriques no ho fa pas més enllà dels limits d'un Voltaire quan en el seu *Candide* es complau a descriure "autes de fe", o més enllà que un Daumier, quan recull suggestions de Goya, o que un Manet, quan absorbeix la magna lliçó del Museu del Prado.

En les seves novelles i els seus assaigs que no tenen res a veure amb Espanya, Jean Cassou revela una fantasia neo-romàntica que el posa d'acord amb les escoles modernes, tot reservant-li un accent ben personal. Contempla amb un pessimisme serè la incoherència del món. La contempla i ens la la contemplar en obres admirables.

Jean Cassou, invitat pel Conferentia Club, dissertarà, a l'Hotel Ritz, demà, dijous. Parlarà sobre "Le vrai Romantisme".

Suggerències del President Hoover

Washington, 6. — A propòsit del viatge de Stimson a Ginebra, ha declarat el president Hoover que havia suggerit determinades inspiracions als delegats nord-americans susceptibles al seu entendre de facilitar l'objecte

HOOVER

que es persegueix amb la Conferència del Desarmament.

Afegí que aquestes idees havien estat examinades per Stimson, Normand, Davies i la delegació tècnica naval. — Fabra.

Brunswick, feu dels hitlerians

Berlín, 6. — Sota la presidència del general Groener, ministre de l'Interior del Reich ahir se celebraren unes reunions per a estudiar la situació política de l'Estat de Brunswick, feu principal dels hitlerians. Aquestes deliberacions s'han referit particularment a propòsit dels documents recollits per la policia prussiana en els escorcolls efectuats en els centres racistes relatius a les maniobres ilegals de l'exèrcit hitlerià.—Fabra.

UN ONCLE D'AUSTRALIA

De quina manera un pobre músic alemany va esdevenir arximilionari

Berlín. — En l'any 1899, moria, a Austràlia, un ric emigrat d'origen alemany, propietari de diverses mines d'or, que es deia Jean-Dieudonné Schoene. Com que no se li coneixia família, el Govern australià va confiscar la seva fortuna, que en números rodons era de dos milllards de francs i va anunciar a tots els diaris del Dominion, i altres periòdics europeus, per tal d'invitar els eventuals herederes a fer-se conèixer. Però ningú no va presentar-se.

El Govern australià, malgrat i que ningú no es presentava, feia de tant en tant nous anuncis. Per fi al mes de desembre últim, una pobra noia empleada a casa d'un professor del Liceu de Dresde com a serventa, va llegir per casualitat un diari que portava aquesta notícia. Tot seguit, ella va creure que es tractava d'un oncle del seu pare que havia abandonat Alemanya, per tal d'anar a Austràlia a probar fortuna i que mai més ningú n'havia sentit a parlar.

Immediatament va precipitar-se a casa del seu pare que era un senzill violinista de balls i de concerts amb el qual es guanyava penosament la vida. Aquest no va tenir cap dubte; es tractava segurament de l'heretatge de l'oncle que esperava els seus hereus. I com que ell era el parent més proper de l'oncle mort, va escriure al Govern australià tramentent-li tots els documents que identifiquen la seva persona i que li donen els drets a l'herència fabulosa.

El Govern australià l'ha reconegut, però ha demanat al nou arximilionari, doni facilitats per tal de poder-li pagar la totalitat de la immensa fortuna. Per començar li han donat una petita quantitat a compte de... 180 milions. Ell, magnànim, ha respost al Govern australià que pel que queda a cobrar, ja s'esperaria, sense, però, impacientar-se.

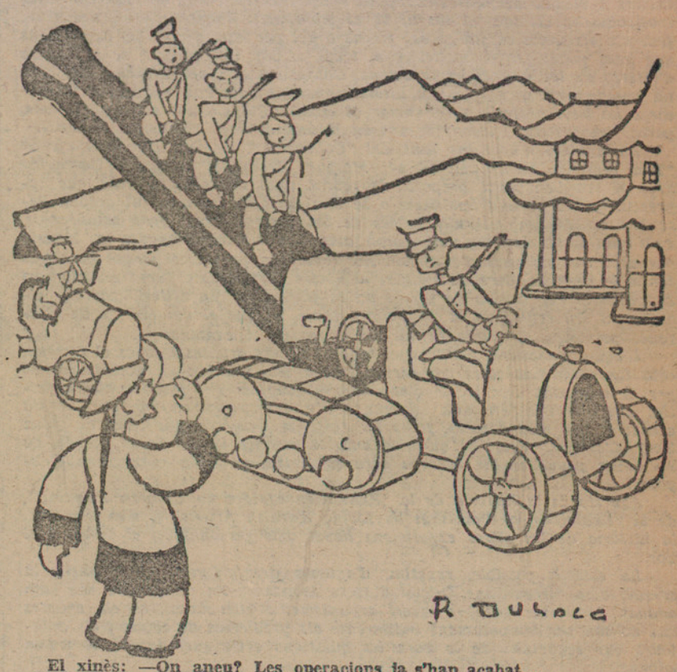

El xinès: —On aneu? Les operacions ja s'han acabat...
El japonès: —Anem a pescar el que es pugui!

Un incendi destrueix un camp de presoners del Guepú

Londres, 5. — *Comuniquen de Varsòvia que el diari "Dobrozietzko", informa que un incendi, ha destruït completament el camp de presoners de Krajsk, a la Rússia Blanca, on estaven detinguts dos-cents presoners del Guepú.*

L'incendi fou imponent, i el foc es propagà amb una rapidesa tal que els guàrdies no tingueren ni tan sols el temps d'anar a cercar les claus per tal d'obrir les portes del camp. Els barracaments de fusta on estaven dormint els detinguts, cremaren amb gran rapidesa, caient a trossos damunt dels seus ocupants.

Han estat retirats de les runes, els cadàvers de 70 presoners, completament carbonitzats, 50 ferits de gravetat, i 20 que han perdut completament la raó.

CRONICA DE PARIS

La vida automàtica

París, abril de 1932.

Avui les ciències avancen que és una barbaritat!, direm com en la sarsuela célebre. I perquè no ho dubtin els nostres lectors — que no ho dubtaran segurament, coneixent com coneixen els miracles de la telegrafia sense fils i altres que seria llarg enumerar aquí —, perquè la nostra afirmació no es pugui posar en tela de judici, anem a referir-nos seguidament a dos nous invents que acaben de posar-se a la pràctica a París i als quals, ben mirat, no arriben a ésser tals sinó que novíssimes aplicacions d'invents ja coneguts.

Alludim a la "crida automàtica" de la policia i a la no menys automàtica indicació de l'hora, que consisteixen en el que veurà el lector.

Com és sabut, a l'època moderna es substituí amb el telèfon el procediment primitiu de sortir a la finestra a mitja nit per a demanar l'auxili hipotètic dels transeünts o del no menys hipotètic de la policia. El sistema antic oferia serioses dificultats. La primera de totes és que de vegades no hi havia finestra que donés al carrer; altres vegades el lladre no donava temps a la víctima i, davant el perill de veure's agafat, es convertia en assassí, acabant tràgicament una vulgar incursió per a furtar. El telèfon oferia també seriosos inconvenients, com hem pogut observar a la pràctica cinematogràfica. El lladre tallava el cordó en unes ocasions; en altres no donava temps al "client" de què aquest es traslladés a l'habitació on estava installat l'aparell i en el millor dels casos (i això amb el telèfon automàtic), el client no tenia temps o li mancava la necessitat necessària per a cercar el número de la Prefectura o del comissari més pròxim. En moltes circumstàncies, el veí sorprès per una d'aqueixes visites inoportunes, arribava a telefonar, però, espaordit davant l'anguniosa situació, demandava el socors amb excessiva precipitació i es donava el cas tràgic d'oblidar-se de donar llur pròpia direcció.

A París existeixen, des de fa temps, installats al carrer, els pals de demanda d'auxili en cas d'incendi, i, més recentment, s'han installats aparells per a demanar socors a la policia. N'hi ha prou amb trencar un quadrat de vidre que allí hi ha, a la vista de tothom, perquè, minuts després, els bombers o la policia es presentin disposats a prestar llurs serveis.

En el successiu, per tal de cridar la policia no s'haurà de fer més que apretar el botó d'un timbre d'alarma, collocat darrera el mostrador del Banc, del joier o del tender, damunt l'escriptori del comerciant i a la taula de nit al domicili particular. La trucada és sentida en el lloc de policia del barri i minuts després d'advertida la senyal els agents es presenten en automòbil al lloc on foren cridats.

L'altre invent — que dóna l'hora, en el doble sentit de la frasse — posa en comunicació els telèfons privats com el rellotge de l'observatori astronòmic, el qual rellotge, automàticament, donarà l'hora exacta de "viva veu" als que es prenen el treball de trucar el seu número i aplicar-se el fono a l'orella.

A París hi ha el costum de preguntar a les senyoretes del telèfon i als funcionaris de l'Observatori astronòmic l'hora que és. Això proporciona, naturalment, grans molèsties i com que la funció crea l'òrgan, s'ha pensat en la manera de resoldre la situació en benefici del públic, que té dret a saber l'hora, i dels funcionaris de l'Observatori, que tenen altres coses a fer.

L'aparell en qüestió es compon de diversos rellotges mecànics parlants, de funcionament continu, el principi del qual està basat en la pellícula parlada. El dispositiu consisteix essencialment en un cilindre giratori i sincronitzat, que porta tres sèries de registres: 24 per a les hores, 60 per als minuts i 6 per als segons. Paral·lelament a l'eix del tambor es desplacen tres repercutors de pellícula fotoelèctrica que es troben a cada moment davant el registre corresponent a l'hora que ha d'anunciar-se.

I res més per avui. I creiem que ja és bastant.

JULI A. REBORA.

focs de bengala

Pedagogia experimental

Sabem que en una populosa barriada de la nostra Barcelona, radica una escola nacional, una d'aquelles escoles a l'antiga, on diríeu que hom ha combinat tots els expedients possibles per tal de fer avorrir l'estudi a les criatures. Fet i fet, com que no n'hi ha d'altra, cal prendre-la tal com és, si els pares que viuen als voltants d'una escola així no es resignen que els seus fills incrementin l'exèrcit dels analfabets i dels incultes.

Es en el moment que el pare forma el determini de dur, vulgues o no, els infants a l'escola que té més a la vora, que comencen tot un seguit d'arbitrarietats i estranyeses, que fóra convenient recollissin aquells que tenen al llur càrrec l'augusta missió de presidir l'ensenyament del poble. I un cop recollides les singularitats, que són moltes, aplicar-hi remei eficaç i contundent.

Referint-nos concretament a l'escola que motiva aquesta nota, direm que la mateixa és governada per una mestressa, la qual, si mal no recordem, no és catalana. Això és el de menys. Hi ha professors no catalans, dignissims. No tots han d'ésser enzes tan terriblement idiotes com Royo Villanova. El que si revesteix importància és el sistema que té de fer les coses la professora alludida.

L'escola, naturalment, és gratuita. Ho és de nom. De fet els alumnes paguen. I aquells que no poden o no volen fer-ho, emparats en la llei, són objecte de sanció, tota vegada que hom els envia a casa seva, matí i tarda, una hora abans que els altres, que els que cotitzen poc o molt. Aquest procediment no tan sols els handicapa de siscentes hores d'ensenyança a l'any, si que també estableix diferències entre la mainada, que caldria per sempre desterrar.

Otrosí. *La mestra que citem — que consti que no li sabem ni el nom i ens doldria que algú vegés en aquestes ratlles un afer personal — va tenir necessitat d'absentar-se de l'escola dies enrera, un d'aquells dies de gebrada que varen trasladar-nos al cercle polar àrtic. No sabem com devia anar la cosa. El fet és que va tancar les portes amb pany i clau i va deixar al carrer, a un o dos graus sota zero, precisament dos infantons dels que no devenguen mensualitat. Quan els pares dels mateixos, modestos treballadors, tornaren de l'ocupació respectiva, varen tenir la dolorosa impressió, per sort no confirmada, que els seus fillets havien arreplegat una pulmonia...*

Qui sap si la distingida professora tractava de fer un experiment pedagògic amb els pulmons de les criaturetes? Qui sap si té arguments poderosos per a demostrar que el que ja està molt ben fet? Convindria, en bé de tots, que el nostre estimat amic Pere Comes, dictaminés respecte a experiments d'aquesta naturalesa.

J. M. FRANCES.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 6/4/1932, pàgina 1